

109422

Jødiske formuer

Ap 27/1-96

Etterkrigs- historien må skrives om

Av Øyvind Magistad Berge,
fylkestingsrepresentant Frp.
Oppland

Femti år etter at freden kom til Norge, har norske myndigheter fortsatt ikke tilbakeført penger og eiendommer jødene ble fratatt under krigen. Flere aviser skriver og stiller spørsmål: Hva gjør dagens myndigheter i Norge med kravene fra Den jødiske verdenskongress om erstatning for beslaglagte verdier?

Rolf Svinndal, en av lederne for Likvidasjonsstyret for inndratte jødiske formuer, står frem i Dagens Næringsliv og sier han vil hjelpe myndighetene med å tilbakeføre beslaglagt formue til rettmessige jødiske eiere. Svinndal er 90 år, og sier at arkivet med alle opplysninger om beslaglagte jødiske eiendeler var intakt i 1945. I dag er regnskapsbøkene fjernet fra Riksarkivet der Likvidasjonsstyrets og Tilbakeføringskontorets arkiv er oppbevart.

Gudbrandsdølen Lillehammer Tilskuer opplyser om lignende forhold i en enkelt sak fra Harpefoss. Familien

Karpol flyktet fra jødeforfølgelse fra Libau i Latvia og kom til Norge omkring 1900. Hele familien Karpol døde i Auschwitz. Alt av verdier etter familien Karpol ble solgt på auksjon. Papirene etter auksjonen er borte, og har ikke eksistert ved lensmannskontoret siden 1948. Papirene er ettersøkt også på Riksarkivet uten resultat.

Etter det som hittil er kommet frem i forskjellige medier, ser det ut som om noen innen offentlig forvaltning med velsignelse fra politiske myndigheter etter krigen systematisk har rensket lokale og sentrale arkiver for protokoller og regnskapsbøker, for at jødene ikke kan spore tilbake til sine beslaglagte eiendeler.

Norsk etterkrigshistorie må skrives om. Jødeforfølgelse fortsatte etter at krigen var slutt i Norge. Jødeforfølgelse før og under krigen som ble utført av nasjonalsosialistene, er godt dokumentert og beskrevet av historikerne. Jødeforfølgere etter krigen, de som rensket krigsarkivene til nasjonalsosialistene for bevis om jødiske formuer beslaglagt under krigen i Norge, er ikke omtalt i norsk etterkrigshistorie. Etter 50 års fortielse må etterkrigshistoriens hvite felter tettes igjen. Etterkrigstidens jødeforfølgere har også rett til sin plass i nyere norsk historie.

I landssvikoppgjøret etter krigen dømte norsk lov Rolf Svinndal til fem års tvangsarbeid for medvirkning til ran av norske jøder i 1942 og 1943. En NS-lensmann i Fron ble dømt til å tilbakebetale kr. 2000, som var 10% salær fra auksjon etter familien Karpol.

Er virkeligheten om de beslaglagte jødiske formuene slik VG skriver?: «- noe gikk inn i slunkne kommune-kasser, kanskje også statskassen.»

De som inndro verdier fra norske jøder under krigen, har sonet sin straff. Hvilken straff venter dem som ikke leverte de jødiske verdiene tilbake etter krigen?